

**BELGISCH INSTITUUT VOOR POSTDIENSTEN
EN TELECOMMUNICATIE**

SAMENVATTING

VAN

**DE RAADPLEGING VAN DE RAAD VAN HET BIPT OP VRAAG
VAN HET KABINET VAN DE MINISTER VOOR ONDERNEMEN
EN VEREENVOUDIGEN**

VAN 3 APRIL 2009

MET BETREKKING TOT

**DE VOORONTWERPEN VAN WETTEN TOT OMZETTING VAN
DE RICHTLIJN 2008/6/EG VAN HET EUROPEES PARLEMENT
EN DE RAAD VAN 20 FEBRUARI 2008 TOT WIJZIGING VAN
RICHTLIJN 97/67/EG WAT BETREFT DE VOLLEDIGE
VOLTOOIING VAN DE INTERNE MARKT VOOR POSTDIENSTEN
IN DE GEMEENSCHAP**

INHOUDSOPGAVE

	Blz
I. Inleiding	3
II. Samenvatting van de bijdragen	3
a) De Ombudsdienst voor de postsector (artikelen 2 en 3)	3
b) Definities (artikel 4)	4
c) Vergunningen, aangiften en verplichtingen (artikelen 4,13°, 7, 22 tot 28)	5
d) Tariefbeleid (artikel 11)	6
e) Toegang tot de infrastructuur (artikelen 6 en 21)	6
f) Financieringsmethode (artikel 17)	6
g) Kostprijsberekening van de universele dienst en onevenredige last (artikelen 13, 14 en 19) .	7
h) Aanwijzing van de aanbieder van de universele dienst (artikel 15)	7
i) Social level playing field (artikel 28)	7
j) Diversen.....	7

1. Inleiding

Op 27 februari 2008 is de derde Postrichtlijn (Richtlijn 2008/06/EG van het Europees Parlement en de Raad van 20 februari 2008 tot wijziging van Richtlijn 97/67/EG wat betreft de volledige voltooiing van de interne markt voor postdiensten in de Gemeenschap) verschenen in het Publicatieblad van de Europese Unie.

De lidstaten, inclusief België, moeten de derde Postrichtlijn, integraal, d.i. met inbegrip van de bijlagen, omzetten vóór 31 december 2010.

Op 19 december 2008 heeft de Belgische regering een politiek akkoord bereikt over de omzetting van deze Richtlijn.

De voorontwerpen tot omzetting van de derde Postrichtlijn werden op vraag het Kabinet van de Minister voor Ondernemen en Vereenvoudigen aan de sector voorgelegd voor consultatie op de website van het BIPT van 3 april 2009 tot 24 april 2009. De consultatieperiode werd éénmalig verlengd tot 8 mei 2009.

Het BIPT mocht in totaal 12 reacties ontvangen van de volgende belanghebbenden:

1. BCA (Belgian Courier Association vzw)
2. BDMA (Belgian Direct Marketing Association)
3. DE POST N.V.
4. FEBETRA (Koninklijke Federatie van Belgische Transporteurs en Logistieke Dienstverleners)
5. FFPI (Free and Fair Post Initiative)
6. KLBP (Koninklijke Landsbond der Belgische Postzegelkringen)
7. KIALA NV
8. OMPS (Ombudsdienst voor de postsector)
9. SAV (Koninklijke Beroepsvereniginggoederenvervoerders Vlaams Gewest en Brussels Hoofdstedelijk Gewest)
10. TESTAANKOOP
11. TNT
12. UPP (Unie van Uitgevers en Periodieke Pers)

Eén belanghebbende had geen opmerkingen, nl. KLBP.

Onderstaande tekst geeft een samenvatting van de ingestuurde bijdragen.

2. Samenvatting van de bijdragen

a) Ombudsdienst voor de postsector (artikelen 2 en 3)

1. **De BCA** verkiest om de bevoegdheden van de Ombudsman te beperken tot de vergunninghouders en zelfs tot die ondernemingen die worden uitgesloten uit het CMR-Verdrag. De consument geniet reeds voldoende rechtsbescherming door internationale wetgeving (het CMR-Verdrag, Verdrag van Warshau en Montreal) en ook nationale wetten. In geval expressoperatoren zouden moeten bijdragen in de financiering van de Ombudsdienst dan moet die bijdrage in verhouding zijn tot de ontvankelijke en gegrond verklaarde klachten.
2. **De BDMA** is van oordeel dat de activiteiten van routeurs geen relevantie hebben met klachten die bij de Ombudsdienst worden behandeld. De Ombudsdienst kan niet voor alle postoperatoren, zoals expressbedrijven, bevoegd zijn in de huidige economische context.
3. **FEBETRA** verkiest om de bevoegdheden van de Ombudsman te beperken tot de vergunninghouders en zelfs tot die ondernemingen die worden uitgesloten uit het CMR-Verdrag. De consument geniet reeds voldoende rechtsbescherming door internationale wetgeving (het CMR-Verdrag, Verdrag van Warshau en Montreal) en ook nationale wetten. In geval

expressoperatoren zouden moeten bijdragen in de financiering van de Ombudsdienst dan moet die bijdrage in verhouding zijn tot de ontvankelijke en gegrond verklaarde klachten.

4. **De FFPI** vindt de verplichting voor alle postoperatoren om bij te dragen in de financiering een toetredingsbelemmering.
5. **De OMPS** heeft een praktisch probleem met de opheffing van het aangiftesysteem. De Ombudsdienst blijft bevoegd voor de hele sector, maar een deel van de sector (buiten de universele dienst) zal niet meer geregistreerd worden via aangiftes. Er moet in dat geval een formaliteit worden voorzien die de operatoren verbindt om een protocol te sluiten, een contactpersoon aan te duiden en de bevoegdheid van de Ombudsdienst te erkennen. De formule voor de berekening van de bijdragen bevat nog enkel de behandelde klachten. Het is daarbij onduidelijk of de behandeling van de ontvankelijkheid van een klacht tevens wordt gerekend. Indien niet, zou het beter zijn te vermelden dat de 'ontvankelijke en behandelde klachten' in aanmerking worden genomen.
6. **SAV** vindt het onlogisch dat men de aangifteverplichting opheft, maar de bevoegdheid van de Ombudsdienst ongewijzigd laat. In dat geval starten opnieuw discussies omtrent de grens tussen de transport- en de postsector. Voor alle diensten die reeds onder bestaande internationale wetgeving (het CMR-Verdrag, Verdrag van Warschau en Montreal) en nationale wetten vallen, is er geen nood aan bijkomende regulering ter bescherming van de gebruikers.
7. **UPP** pleit voor een arbitrageorgaan dat snel kan optreden om de gebruiker voor gebrekkige of laattijdige bedeling van zendingen te vergoeden voor de direct geleden schade.
8. **TNT** begrijpt de noodzaak van een ombudsman voor de aanbieder van de universele dienst, te weten De Post, maar niet van een publieke ombudsman voor aanbieders van private, marktgestuurde en marktgecontroleerde postdiensten. Voor TNT is een verplichting aan de aanbieders van postdiensten tot het voorzien in een goed functionerende klantenservice voldoende. Een bijdrage in de kosten van deze ombudsman door toetreders lijkt TNT onjuist.

b) Definities (artikel 4)

9. **BCA** wenst te preciseren dat volgens hen het vervoeren van postzendingen geen postdienst uitmaakt. De transportsector wil op die manier voorkomen dat het transport van postzendingen in België vergunningsplichtig zou worden gemaakt. Expressdiensten zijn wel postdiensten, maar geen universele postdiensten.
10. **De BDMA** is tevreden met het behoud van direct mail binnen de definitie van de universele dienst. De BDMA is van mening dat de activiteiten van routeurs en mailhandlers uit de definitie van postdiensten zouden moeten vallen. Daarom moet de definitie van sorteren routeurs en mailhandlers uitsluiten. De definitie van ophaling zou beperkt moeten worden tot de ophaling bij de toegangspunten van DE POST. Het vervoer doen mailhandlers in opdracht van de klant en distributie doen ze niet. Hun rol is beperkt tot het conditioneren van bulkzendingen voor professionele gebruikers. De activiteiten van routeurs kunnen zodoende niet onderworpen worden aan de vergunningsplicht.
11. **FEBETRA** wenst te preciseren dat volgens hen het vervoeren van postzendingen geen postdienst uitmaakt. De transportsector wil op die manier voorkomen dat het transport van postzendingen in België vergunningsplichtig zou worden gemaakt. Expressdiensten zijn wel postdiensten, maar geen universele postdiensten.
12. **FFPI** oordeelt dat het transport moet worden uitgesloten uit de definitie van postdiensten.
13. **KIALA** vindt de definitie van ophaling te ruim waardoor volgens hen de universele dienst ten onrechte wordt uitgebreid.
14. **SAV** wenst te preciseren dat volgens hen het vervoeren van postzendingen geen postdienst uitmaakt. De transportsector wil op die manier voorkomen dat het transport van postzendingen in België vergunningsplichtig zou worden gemaakt.

c) Vergunningen, aangiften en verplichtingen (artikelen 4, 13°, 22 tot 28)

15. **De BCA** is verheugd met het discontinueren van de aangifteverplichting. De BCA verwelkomt tevens de inperking van de vergunningsplicht en de daarbij voorziene uitzondering voor de expresspost. De BCA stelt voor om in de Memorie te preciseren dat expressdiensten wel degelijk postdiensten zijn maar niet-universele. Bij de criteria van “expresspost” zou de term “distributieggarantie” vervangen moeten worden door “bewijs van distributie”. De BCA stuurt aan op een bijkomende uitzondering voor de transportsector. De BCA wil zodoende vermijden dat het transport van postzending vergunningsplichtig zou zijn.
16. **De BDMA** stelt met genoegen de opheffing van de aangiftes vast. Routeurs presteren geen postdiensten (zie definities) en zullen bijgevolg uitgesloten moeten worden van de vergunningsplicht. De BDMA uit echter zijn grote bezorgdheid over de progressief opgelegde dekking- en frequentieplicht. Deze zullen geïnteresseerde partijen weerhouden om een vergunning aan te vragen. De BDMA oordeelt dat ook de opgelegde tarifaire uniformiteit beperkend is voor de concurrentie.
17. **DE POST** pleit sterk voor om de huidige wetgevende aanpak te behouden in de lijn met de bepalingen van de richtlijn. DE POST is van mening dat de uitbreiding van het vergunningsstelsel buiten de universele dienst in strijd is met artikel 9 van de derde Postrichtlijn. Een vergunningsstelsel kan immers slechts worden verantwoord voor zover noodzakelijk om de essentiële eisen en de universele dienstverlening te garanderen. DE POST begrijpt ook niet waarom de vergunningsplicht wordt beperkt tot de brievenpost onder de 50 gram. Dat criterium doet niet terzake en kan worden omzeild. Het opheffen van de grens van 50 gram betekent overigens geen aantasting van de rechten voor de spelers op het segment van de brievenpost boven de 50 gram, indien men het vergunningstel linkt aan de universele dienst.
18. **FEBETRA** is verheugd met het discontinueren van de aangifteverplichting. FEBETRA verwelkomt tevens de inperking van de vergunningsplicht en de daarbij voorziene uitzondering voor de expresspost. FEBETRA stelt voor om in de Memorie te preciseren dat expressdiensten wel degelijk postdiensten zijn maar niet-universele. Bij de criteria van “expresspost” zou de term “distributieggarantie” vervangen moeten worden door “bewijs van distributie”. FEBETRA stuurt aan op een bijkomende uitzondering voor de transportsector. FEBETRA wil zodoende vermijden dat het transport van postzending vergunningsplichtig zou zijn.
19. **FFPI** oordeelt dat de dekkingverplichting een toetredingsbelemmering is. Het is een concurrentieverstorende maatregel die geen ruimte laat voor kleinere operatoren waardoor men zal evolueren van een monopolie naar een oligopolie.
20. **KIALA** kwalificeert de dekkingverplichting en het verplichte werknemerstatuut als echte concurrentiebelemmeringen, zeker als ook direct mail als brievenpost wordt beschouwd. De noodzakelijk investeringen om een dekking te kunnen garanderen over de Regio's zijn dermate belangrijk dat zij een ontradend effect zullen hebben op potentiële concurrenten. Betreffende het verplichte werknemerstatuut wijst KIALA erop dat in Nederland het vervoer van postzending aan zelfstandigen mag worden overgelaten.
21. **OMPS** wijst erop dat de vergunning nog steeds moet aangevraagd worden per aangetekende zending. Dit is een overbodig formalisme.
22. **SAV** is tevreden met de afschaffing van het aangiftestelsel. Bij de criteria van “expresspost” zou de term “distributieggarantie” vervangen moeten worden door “bewijs van distributie”. Het vervoer van postzendingen zou moeten uitgesloten worden uit het vergunningsregime.

23. **TESTAANKOOP** vindt de opgelegde voorwaarden aan vergunninghouders weinig dwingend. Het vereiste prestatie niveau (frequentie en dekking) is laag hetgeen de kwaliteit weinig zal bevorderen. TESTAANKOOP pleit bijgevolg voor zwaardere voorwaarden.
24. **De UPP** suggereert om de voorgestelde tarifaire uniformiteit voor de brievenpost uit te breiden naar dagbladen en tijdschriften.
25. **TNT** meent dat de nieuwe verplichtingen niet in lijn zijn met art. 9 van de derde Postrichtlijn. De verplichtingen betreffende distribatiefrequentie en dekkingsgraad kunnen leiden tot negatieve resultaten voor nieuwe toetreders en ongewenste toetredingsdrempels. De volumes van De Post zullen verder afnemen en dus leiden tot een verhoging van de te compenseren netto-kosten van de universele dienst. Bovendien hebben, in tegenstelling tot De Post, de postbedrijven geen recht op compensatie voor deze prestaties

d) Tariefbeleid (artikel 11)

26. **DE POST** vindt de ingevoerde efficiëntiecoëfficiënt onverantwoord. Met de efficiëntie wordt immers al rekening gehouden met maatregelen in de methode voor de berekening van de nettokost van de universele dienst zoals bepaald in bijlage 1 van de derde Postrichtlijn. De non-discriminatie te sterk uitgedrukt. De Post heeft geen bezwaar tegen een expliciet ex ante prijscontrole door het BIPT, ter vervanging van de bestaande ex-post controle, voor zover die beperkt blijft tot die producten die behoren tot de kleingebruikerskorf en de controle gebeurt op grond van een formule. De formule moet bindend zijn voor het BIPT. Alle andere (universele) diensten mogen niet onderworpen zijn aan ex ante controle.
27. **De UPP** vindt dat bij de beoordeling van de kostenefficiëntie de inspanningen van afzenders (conditionering) in rekening gebracht moeten worden zodat de consument het prijsvoordeel geniet. Tariefwijzigingen moeten op voorhand aangekondigd worden.

e) Toegang infrastructuur (artikelen 6 en 21)

28. **De BDMA** vindt dat ook stroomafwaarts toegang tot het netwerk voorzien moet worden voor nieuwe operatoren, aan kostprijs of aan kostprijs met een marge opgelegd door regulator. Postcodes zijn geen exclusief eigendom van DE POST. Er is nood aan transparante structuren om de interoperationaliteit tussen de bedrijven en de uniformiteit voor het opstellen van adressenbestanden te waarborgen.
29. **DE POST** vindt de voorgestelde aanpak niet proportioneel en vrij aleatoir met onduidelijke interventiemogelijkheden voor de regulator zonder een welomlijnde habilitatie.
30. **De OMPS** weet niet wat men moet begrijpen onder “de adresdatabanken van de fysieke distributiepunten en bestemmingen van de postzendingen” in artikel 145bis.
31. **De UPP** vindt dat het BIPT de non-discriminatie van de prijzen beter moet kunnen nagaan, ook wanneer er individuele overeenkomsten zijn gesloten inzake conditionering, depot en volumes.
32. **TNT** bekritiseert dat enkel de vergunninghouders recht hebben op toegang tot een lijst van elementen van de infrastructuur van De Post en niet alle aanbieders van postdiensten. De non-discriminatie moet gelden jegens alle postaanbieders.

f) Financieringsmethode (artikel 17)

33. **De BDMA** is verheugd met de keuze om de universele dienst te financieren met overheidsmiddelen, eerder dan bijdragen op nieuwe operatoren te verhalen.

34. **TESTAANKOOP** betreft de keuze voor een financiering exclusief via overheidstussenkomst omdat in dat geval de consument de prijs betaalt van de liberalisering, terwijl de prijzen zullen stijgen voor de particulieren en de kwaliteit zal dalen (minder toegangspunten). Bovendien zal het staatsbegroting nog verzwaren. Het ware beter geweest de operatoren te belasten.

g) Kostprijsberekening van de universele dienst en onevenredige last (artikelen 13, 14 en 19)

35. **De BDMA** wenst voorafgaandelijke duidelijkheid over de berekeningsmethode van de kost. De regulator moet vervolgens overgaan tot een grondige controle.
36. **DE POST** vindt de bevoegdheid voor het BIPT om zelf de boekhoudkundige kostentoewijzingsregels en de methode voor de berekening van de netto-kost te bepalen discretionair. Er moet minstens een procedure worden voorzien op grond waarvan het BIPT in onderling overleg met de universele dienstverlener de regels bepaalt. Bovendien moet de vastgestelde methode gelden voor een op voorhand vastgestelde periode. De berekening zelf moet door DE POST gebeuren en door het BIPT geverifieerd worden. De tekst stelt dat vervolgens nog moet worden bepaald of deze netto-kost een onredelijke last uitmaakt. Deze extra toets heeft geen basis. Immers, bij de berekening van de netto-kost moet, volgens bijlage 1 van de derde Postrichtlijn, reeds rekening worden gehouden met mogelijke immateriële voordelen en marktvoordelen. DE POST wenst in ieder geval een duidelijk afgelijnde methode voor de berekening van de onredelijke last.
37. **KIALA** vindt de bepaling aangaande de kostentoewijzing voor de gemeenschappelijke kosten te theoretisch die op praktische bezwaren zal stuiten. Het is daarom ook noodzakelijk een termijn te voorzien waarbinnen het BIPT de regels verder zal invullen. Belangrijk is dat de aangewezen operator verplicht wordt de kostenefficiëntie te maximaliseren.

h) Aanwijzing van de aanbieder van de universele dienst (artikel 15)

38. **De UPP** wenst eenzelfde garantie voor de levering van openbare diensten zoals die is ingeschreven voor de universele dienst (7 jaar aanwijzing). Welke operator voor de openbare dienst wordt aangeduid doet er niet toe.

i) 'Social level playing field' (artikel 28)

39. **De BDMA** vindt de nieuwe arbeidsvoorwaarden een bijkomende drempel voor de ontplooiing van de concurrentie en is voorstander van een open statuut voor tewerkstelling voor meer flexibiliteit en om neveneffecten (seizoensinvloeden) te kunnen opvangen.
40. **DE POST** benadrukt de noodzaak om het sociaal level playing field op te leggen voor de postactiviteiten voor het segment van de brievenpost, binnen én buiten de universele dienst.

j) Diversen

41. **BDMA** vraagt een gelijke behandeling voor de BTW en wijst naar mogelijke discriminatie tussen postzegels (geen BTW) en frankeermachines (wel BTW). Ook **TNT** vraagt aandacht voor de BTW problematiek in het kader van het voorziene onderzoek naar toetredingsbarrières in de sector.
42. **DE POST** wenst in het kader van de vrijmaking van de postmarkt het institutioneel kader voor De Post NV vandaag als autonoom overheidsbedrijf herzien. Het gaat om onder meer *governance*-principes in de wet van 21 maart 1991 maar ook om een opfrissing van de Wet op de postcheck (Wet 6 mei 1956) en de Wet betreffende de oprichting van De Post en betreffende sommige postdiensten (Wet 6 juli 1971).

43. **FFPI** onderlijnt het belang van een sterke regulator in een vrije markt.
44. **OMPS** stipt aan dat de aangetekende zendingen (fysieke en elektronische) verdwijnen uit het monopolie van DE POST, terwijl in andere wetten zeer vaak de vermelding aangetekende zending "bij DE POST" is toegevoegd. Om discussies te vermijden zou die vermelding systematisch moeten verwijderd worden. Men zou tegelijk moeten aanduiden volgens welke uitvoeringsvoorwaarden (veiligheid, vertrouwelijkheid, duurzaamheid) andere operatoren deze dienst kunnen aanbieden. In artikel 141 §1 A, tenslotte moeten de woorden "al dan niet gereserveerd" weggelaten worden.
45. **De UPP** wenst de controle van het BIPT inzake de kwaliteit van de openbare diensten aan te scherpen. Eenzelfde controle door het BIPT zoals die geldt voor de universele dienst dringt zich op. De UPP vindt tenslotte in het algemeen de verduidelijking van begrippen in uitvoeringsbesluiten noodzakelijk.
46. **TNT** begrijpt de nieuwe verplichting voor personen belast met de distributie om zich identificeerbaar te maken niet. Voor TNT is het belangrijker dat aan het poststuk te zien is wie verantwoordelijk is voor de distributie.

M. Van Bellinghen
Lid van de Raad

G. Denef
Lid van de Raad

C. Rutten
Lid van de Raad

E. Van Heesvelde
Voorzitter van de Raad